

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Antidotorum Evangelicorum D. Thomæ Stapletoni, S. Theol. Doctoris, & in Academica Louaniensi S. Script. Professoris Regij, Pars Altera - In Sacrosanctum Euangelium secundùm Ioannem

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

1. Amen amen dico vobis: Qui non intrat per ostium in ouile ouium, sed ascendit aliunde, fur est & latro.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39480

hic mendaciter Caluinus affirmat. Ita vel rota corruit Caluini comparatio, vel ipsi certè Caluino Christus nunquam penitus innotuit, qui cum Lutheri placitis nunquã penitus conuenire voluit. Sed hac cæcitate & vertigine merito feriuntur, vt alios ferire volentes, seipfos grauissimè vulnerent, qui contra stimulum calcitrant, & in Ecclesiæ petram sua cornua frustra illidunt: vnde frangantur ipsi, illa manente illæsa, contra quam & portæ inferi non præualebunt.

IN IOANNIS CAP. X.

1. *Amen amen dico vobis: Qui non intrat per ostium in ouile ouium, sed ascendit aliunde, fur est & latro.*

VIA cæco restituto propter Christi confessionem è Synagoga eiecto, eo ipso facto Christum esse pseudopropheta, omnèque illi adhaerentes seductos esse Pharisei publicè declarabant, ad hanc impiam & periculosam sententiam hominum animis erimendam (agebatur enim quasi de summa rei, vbi ipsa docetis Christi persona & autoritas in quæstionem vocabatur) docet diligenter & cum magna asseueratione, adeò seductorem se non esse aut pseudopropheta aliqueum à nemine missum, vt ipse sit omnium Prophetarum caput, Pastorum princeps, & ostium ipsum totius ouilis, scilicet per cuius fides intrare semper oportuit in ouile gregis Domini, idèoque qui per ipsum non intrarunt, sed aliunde quàm per ipsum ascenderunt, vel seipfos ingerendo, vel in eum non credendo, illi demum fures sunt & latrones, qui vel ad spoliandum vel ad mactandum veniunt. Quibus verbis etiam ipsos Phariseos perstringit, qui quum populi doctores essent, Christum repulerunt, per quem tam illi, quàm populus quem regebant, salutem consequi debebat: quod in illis verbis expressit: *Ego sum ostium: per me si quis introierit, saluabitur.*

Ex hac igitur Christi doctrina cœlesti & saluberrima, quælia & quæ venena exfluxerit Caluinus, vt ab Ecclesiæ unitate Christianos diuellat, verèque furem & latronem ipsemet agat, aduicere operapretium est. Multis enim verbis hanc causam tractat, veluti nefarij sui schismatis apologiam, & veluti omnibus lectoribus suis classicum canes, vt contra Ecclesiarum Pastores ac Præpositos audacter insurgant. Tota eius disputationem proferam, & breui annotati. ne singula refutabo quæ refutatione egent. *Quia* (inquit) *negotium Christi*

Christo erat cum Scribis & Sacerdotibus, qui habebantur Ec-
 clesia Pastores; si vellet doctrinam suam recipi, necesse erat il-
 los spoliare huius tituli honore. Errat Calvinus. Christi enim
 scopus erat, suam auctoritatem statuere, & quod ille esset
 ostium ouium docere; quæ erat doctrina omnibus tempori-
 bus necessaria; non Phariseos suo honore spoliare, quos ad-
 huc in cathedra Moysis sedere & passus & professus erat. De-
 mus tamen hoc Christum quoque respexisse, & aliquo modo
 huc etiam collimasse, quod non est penitus improbabile.
 Poterat etiam (ait Calvinus) multum fidei derogare eius do-
 ctrina credentium paucitas. Nugæ. Nec de paucitate creden-
 tium in hoc capite quicquam disputat Christus, nec eius do-
 ctrinæ paucitas credentium derogare potuit, qui Ecclesiam
 nouam non collegit, sed eius per Apostolos colligendæ se-
 mina iecit. Contendit ergo non omnes in Pastorum vel ouium
 numero habendos, qui externum in Ecclesia locum usurpant,
 sed hac demum nota legitimos Pastores à reprobis, genuinas
 oues ab adulterinis discerni, si ipse vnus omnium scopus sit, prin-
 cipium & finis. Hic impostorem agit Calvinus, & oscitantem
 lectorem in nallas suas facile pertrahit. De externo in Ecclesia
 loco nihil hic contendit, nihil disputat Christus. Verum qui-
 dem est, legitimos Pastores & genuinas oues Christi, illum
 vnum pro scopo habere, in illum vnum credere, in illum
 amando tendere debere. Tales autem Pastores & tales oues
 profectò externum in Ecclesia locum tenent, & ipsamet
 constituunt Ecclesiam. De talibus ergo disputat Christus, do-
 cens se ostium ouium; sed de externo in Ecclesia loco nihil di-
 spurat, nec vel docet, vel vllò verbo insinuat, externum in Ec-
 clesia locum, vel Pastores vel oues usurpare, qui tales nō sunt.
 Hoc sibi finxit nefarius impostor, vt ab externæ Ecclesiæ
 vnitatem homines diuellat, & Christum à suo corpore seiun-
 gat. Est igitur Christus & Pastoribus & ouibus, vnus scopus,
 principium, & finis, sed in externa & visibili per totum orbem
 Ecclesia. Est Christus caput, sed corporis sui, quod est Ecclesia,
 eaque externa aliqua, vt locum habere vox illa semper possit:
 Dic Ecclesia. In hac impostura tota reliqua fundatur Caluini
 disputatio, ideòque attentius perpendenda est. Hæc (inquit) Caluinus.
 admonitio cum omnibus seculis utilis fuit, tum hodie præsertim
 necessaria est. Respondeo: Hæc impostura cum omnibus se-
 culis aduertenda, & diligenter cauenda est, tum hodie præser-
 tim necessatio aduertendi & cauendi debet. Nulla est nocentior Ec-
 clesia pestis, quam dum lupi sub Pastorum larua grassantur.

Apologia
 schismatis
 Calviniani
 refellitur.

Caluinus.

Ephes. 1.
 Matth 18.

Caluinus.

Caluinus.

Opi

Optima propositio: & idè nocentissima pestis Calvinus fuit, qui Genevæ sub Pastoris larua lupis tot annis grassatus est. Idè ut sub Pastoris larua caueatur lupo, externæ Ecclesiæ adhærendum est, in qua sola veri Pastores sunt à Christo dati, & perpetua ac legitima successione conspicui. *Scimus etiam quàm durum offendiculum sit, quum spurij vel degeneres Israelita se pro Ecclesiæ filiis venditant; & hoc prætextu insultant fidelibus.* Si extra Ecclesiam non possunt esse fideles, meritò & optimo iure Ecclesiæ Catholicæ filij fidelibus Calvinistis insultant: qui se pro Ecclesiæ filiis, quum verè spurij ac degeneres sint, venditare non audent; idèque desertæ Ecclesiæ sibi consciij durum meritò offendiculum, & magnam conscientie carnificinam sentiunt, quando se non Ecclesiæ membra, sed sarmenta præcisa esse, vel ab aliis audiunt, vel nemine loquente ipsimet sentiunt. *Vtrique malo per continuos ferè aratum successus obnoxia fuit Ecclesia, sed hodie rudes & infirmi nihil magis perturbat quàm quum sanctuarium Dei videtur à summis Evangelij hostibus occupari.* Lupi sanè sub larua Pastorum, id est, hæretici magistri & pseudoprophetae, cum sectariis suis, qui se fideles nuncupabant, per omnes aratum successus fuere: sed hodie potissimum maximo numero grassantur. Si huiusmodi interdum aliquo serupo turbantur, quòd vident se ab Ecclesiæ unitate recessisse, & nefario schismate à Pastoribus suis sese separasse, ac denique à Christi corpore quòd est Ecclesia, alienos, in maximū salutis discrimen coiectos esse, non idè perturbantur quòd sanctuarium Dei à Evangelij hostibus occupatur; sed idè stimulante conscientia vtuntur, quòd sanctuarium Dei ab Evangelij hostibus occupari non posse ex aliqua adhuc relicta fidei scintilla advertunt, memores verborū Christi, *Contra Ecclesiam meam porta inferi non praualebunt;* & eius quòd dixit Paulus, *Ecclesiam columnam & firmamentum esse veritatis.* Denique quòd sanctuarium Dei ab Evangelij hostibus occupetur, rem ita aduersam esse, vt implicet contradictionem in adiecto. Aut enim sanctuarium Dei est à quo recesserunt, & ab Evangelij hostibus occupari non potest; aut ab Evangelij hostibus occupatur, & sanctuarium Dei non est. Sed non est mirum si ipsi Ecclesiæ lux, quæ lux mundi est super montem posita, & arcondi non potest, sic in hæreticorum oculos aliquando incidat, & suo fulgore ita percellat, vt quantumlibet improbi perturbentur interdum, & animo crucientur, quòd à sanctuarium Dei, ab Ecclesia Christi Catholica, recesserint. Neque enim

Calvinus.

Hæreticorum carnificina de desertæ Ecclesiæ.

Calvinus.

(ait Calvinus) facile in animum inducunt, Christi doctrinam esse, cui tam acriter ab Ecclesie Pastoribus resistitur. Merito id quidem, quando (Apostolo teste) Christus Ecclesie sua Apostolos, Pastores, & Doctores dedit ad consummationem sanctorum, ad corroborationem fidelium, ad adificationem, & collectionem corporis Christi, ut non circumferamur omni vento doctrina. Iustissimus hic & necessarius scrupus est. Aut enim Christi doctrina esse non potest, quam illi contra Ecclesie Pastores tenent, qui à Christo dati sunt ut veram doctrinam perpetuò traderent; aut illi qui sic acriter resistunt, & à quibus sibi metuunt, Ecclesie Pastores non sunt, ut ideò ab illis sibi metuere non sit opus. Sed quia nemo repente fit turpissimus, qui recenter ab Ecclesia recedunt, necdum in hæresi animum obfirmarunt (quos rudes & infirmos Calvinus vocat) hoc acerrimo stimulo pungi & scrupo percelli necesse est.

Videbimus statim quod huic morbo remedium Calvinus adferet. Interea quid adhuc speculetur audiamus. Deinde quia maior pars falsis doctrinis circumducitur per falsos errores, dum singuli alios respiciunt, & expectant, nemo ferè in rectam viam se patitur adduci. Hoc schismaticis ac hæreticis omnibus à Catholica Ecclesia egressis accidere facile crediderim. Tales enim, relicta semel regia & tuta credendi via, omni vento doctrina circumferuntur, modò huic modò illi sectæ se addunt. Nunc hanc nunc illam sententiam tenent. Nunc huic nunc illi Magistro adherent. Denique qui legitimos Pastores semel contemnere didicerunt, non ita facile aliis se subiiciunt. Quod ergo horum malorum remedium? Ergo (inquit Calvinus) nisi lapis & furibus sponte nos exponere liber, ne in laruatis Pastoribus vel ouibus fallamur, imprimis cauendum est. Rectissime. Sed quæ cauendi ratio? Magnificum (inquit) est Ecclesie nomen, & meritò. In ea igitur manendum; & (ut ait Augustinus) eius Ecclesia gremio nos condere sine vlla dubitatione debemus, quæ usque ad confessionem generis humani ab Apostolica sede per successiones Episcoporum, frustra hæreticis circumlatrantibus, & partim ipsius plebis iudicio, partim Conciliorum grauitate, partim etià miraculorum maiestate damnatis, culmen autoritatis obtinuit. Cui nolle primas partes dare, vel summa profectò impietatis est, vel precipitis arrogantie. Est igitur in Ecclesia manendum, eaque Catholica & Apostolica, per successiones Episcoporum seriatim continua propagata. Sed (inquit Calvinus) quo plus reuerentia meretur Ecclesia, eò magis sollicitè ad notandum vera vel falsa Ecclesie discrimen

Ephes. 4.

In libro de
utilit. cre-
dendi, cap.
17.

inten

Caluini
mendacium.

Impostura.

Figmentū
ridiculum.

Caluini
mendaciū
triplex.

Aliud mē-
daciū.

intentos nos esse docet. Verum quoque & istud, atque impi-
mis necessarium. *Habent enim & vespa aluearia sua, habent*
Marcionitæ Ecclesias suas, ait Tertullianus. Nunc an istud di-
scrimen notare Calvinus queat, attendamus. *Apertè* (inquit)
hic negat Christus pro Pastoribus habendos, qui tales se iactant,
vel censendos esse in ouibus quicumque externis insignibus glo-
riantur. At ubi, quæso, vel in quibus verbis hoc negat Chri-
stus? Fallit lectorem, mentitur. Deinde si non sunt pro Pasto-
ribus habendi qui tales se iactant, ergo & veri Pastores repu-
diandi sunt. Nam & illi haud dubiè Pastorum nomen, titu-
lum, auctoritatem meritò sibi venditant. Obserua quàm va-
frè loquitur Calvinus. *Non sunt* (inquit) *pro Pastoribus ha-*
bendi qui tales se iactant: id est, qui toto orbe Christiano pro-
talibus habentur. Hoc vnum tacitè vrget, & clam premit: ut
qui in Catholica Ecclesia Pastores habentur, ab omnibus repu-
dientur. Et quia tales Pastorum nomen necessariò sibi ven-
ditant, ait negare Christum tales pro Pastoribus habendos.
Vnde sanè sequeretur. ipsum Calvinum, & alios omnes tan-
Caluinos quàm Lutheranos quàm cuiuscunque sectæ mi-
nistros, hoc eodem nomine reici oportere. Cui enim du-
bium, quin illi omnes & singuli pro Pastoribus se iactent,
Pastorum nomen sibi venditent, veluti Pastores audiri à suis
ouibus velint? Sed impostor, si verè ac propriè loqui vellet,
hoc dicere debuit: Non esse omnes pro Pastoribus habendos
qui tales se iactant. Hæc enim vera est propositio, tametsi à
Christo hoc loco non affirmata. Sed si ita loqueretur, facile
vidit propositum suum huiusmodi verbis nihil iuuari, & le-
ctorem statim intellecturum, generalem illam propositio-
nem nihil probare, sed probandum superesse, qui tandem
veri Pastores censendi forent, ex illis omnibus hoc sibi no-
men venditantibus. Nunc autem quia non veritati, sed im-
posturæ studuit, ita loqui voluit, ut Catholicæ Ecclesiæ Pa-
stotes qui apud vulgus Christianorum tales habentur, & pro-
talibus se meritò venditant, non pro huiusmodi habendos
esse lectori persuadeat, idque quia Christus hoc negat, atque
adeò apertè hoc loco negat. *Apertè* (inquit) *hic negat Chri-*
stus, vbi ter mentitur. Nam nunquam hoc negat Christus
multo minus hoc loco negat, & omnium minimè apertè
negat. Hoc verò quod diximus Caluini propositum in
quentibus suadere contendit. *De Iudaica* (inquit) *Ecclesia*
sermonem habet. Falsum est istud. Christus de nulla Ecclesia
in verbis citatis sermonem habet: sed id vnum ostendit
pet

per parabolam pastoris rustici, se esse & ostium totius ouilis, ut in eum credere debeant qui in ouili seruari volunt (Ego sum ostium, si quis per me introierit, saluabitur) & bonum Pastorem: qui autem ante eum venerunt, seu Iudæos illos pseudopphetas intelligas, Iudam, Theodam, qui, quod Christo erat proprium, sibi arrogarunt, seu alios quoscunque humanæ philosophiæ magistros, qui ad summum bonum discipulos suos adducere tentabant, fures fuisse & latrones. De Iudaica autem Ecclesia, de Synagoga non loquitur, quasi quotquot ante Christum Synagogæ præessent, vel in Synagoga docuissent, fures fuerint ac latrones: quo nihil absurdius dici potest. Prorsus igitur falsum ac futile est, de Ecclesia Iudaica Christum hic loqui. Audiamus tamen adhuc quid ex eo inferre velit. *Nostra* (inquit) *Ecclesia in hac parte non dissimilis est ratio.* At hoc non minus falsum & absurdum est. In more quidem est Caluino aliisque hæreticis, Ecclesiam Christianam, Synagogæ Iudaicæ; Catholicæ Ecclesiæ Episcopos ac Pastores, Phariseis & Sacerdotibus qui Christi tempore Synagogæ præerant, accomparare. Sed illa comparatio, quàm absurda, insana, & impia sit, iam aliis in locis huius operis nostri satis luculenter ostendimus, ut nihil hic vel repetere vel addere opus sit. In his igitur duabus propositionibus, præterquam quòd falsæ sunt & absurdæ, aduertat lector nihil attulisse Caluinum, cur pro Pastoribus haberi non debeant qui vulgò tales habentur.

Iam aliam viam aggreditur. *Spectandus* (inquit) *est consilij Christi finis quem dixi, ne scilicet terreantur vel labascant infirma conscientia, quum Euangelio infestos vel contrarios in Ecclesia: ne à fide propterea resiliant quòd paucos ex vulgo Christianorum in audienda Christi doctrina condiscipulos habeant.* Rursum mentitur, fingendo sibi consilij Christi finem, qui in textu Evangelico non comparet. In more hoc Caluino est, audacter fingere ut callidè decipiat. Hoc ipsum quoque quod *consilium Christi esse* homo audax confingit, consilio Christi vero in Scripturis reuelato, & per Paulum asserto (verbis ad Ephes. 4. ex diametro repugnare, nec fieri posse ut Pastorum loco in Ecclesia regnent qui Euangelio sint infesti & contrarij, in superioribus ostensum est. Sed nec de paucitate credentium aliquid Christus in hoc capite agit. Promissiones à Christo Ecclesiæ suæ factæ multitudinem credentium sonant, & de propaganda toto orbe Euangelij doctrina loquuntur

(vt

Act. 5.

Ad Matt.

cap. 21. &

ad Ioan.

cap. 7.

Caluinus
audacter
fingit, ut
callidè de-
cipiat.

De principi-
pijs fidei
lib. 2.

(vt alibi ex Scripturis ostendimus) non de huiusmodi credentibus, qui ex vulgo Christianorum paucos habeant in doctrina Christi condiscipulos, quales hic suos Calvinus defecit, & quæ propria est Paris nota, Catholica Ecclesia, quæ totum sonat, prorsus contraria Habere paucos condiscipulos ex vulgo Christianorum in audienda Christi doctrina, eit omnino tenere partem Caluini, partem Lutheri, sicuti tenebant olim alij partem Nouati, vt scripsit Cyprianus; & partem Donati, vt scripsit August. Hactenus ergo non nisi sectarium se esse, & veræ Ecclesiæ hostem, veluti suo se forex indicio, Calvinus prodidit.

Videamus adhuc alia eius commenta, quibus nititur à Catholica Ecclesiæ vnitare lectores suos abducere, Euāgelicam hoc loco Scripturam deprauans. *Quum* (inquit) *Ecclesiam Christus faciat similem ouili, in quo Deus omnes suos aggregat, se comparat ostio, quia non alius quàm per ipsum in Ecclesiam pateat ingressus. Hinc sequitur, eos demum probos esse Pastores, qui rectà ad Christum ducunt; eos in Dei ouile verè colligi, & censeantur in eius grege, qui se uni Christo addicunt. Ceterum hoc totum ad doctrinam refertur. Nam quum in Christo absconditi sunt omnes sapientia & scientia thesauri; qui inde nihil defleat, neque viam tenet, neque per ostium ingreditur. Sunt hæc omnia vetissima. Quid ex istis inferet Calvinus? Nonne (inquit) quisquis monitorem Christum non aspernabitur, facile se ab ea dubitatione expediet (qua tam multos perplexos tenet) quenam sit Ecclesia, & quanam sint Pastorū loco audientia. Quomodo aut qua tandem via? Attende, Lector, an rem tantam dexterè & aptè doceat. Nam (inquit) si nos à Christo abducere tentant qui Pastores vocantur, fugiendi sunt Christi iussa non secus ac lupi vel fures. Istud adhuc non docet quæ sit vera Ecclesia, sed aliqua ex parte docet quæ non sit vera Ecclesia. An non verò longè aliud est scire, hanc urbem non esse Romam, quàm esse Romam? Qui Mediolanum demonstrat, dicens: Hæc non est Roma, an adhuc me docuit, quæ sit vbi sit Roma? Sic Calvinus proposita dubitatione quæ sit vera Ecclesia (qua nulla dubitatio nã fieri potest, & quæ meritò tantum multos, vt ipse fatetur, perplexos tenet) respondet, Hæc non sit vera Ecclesia, quæ à Christo nos abducit. Sed an propterea scire possum vbi vel penes quos sit vera Ecclesia? Iam quid didici ibi non esse veram Ecclesiam, vbi in Christum nõ creditur, ideòque neque apud Mahometem, nec apud paganos quærendam esse Ecclesiam. Sed adhuc nõ audio vbi vel apud*

Caluini do-
ctrina de
vera Ec-
clesia in-
uenienda.

quos illa quæri possit. Sic hæcenus nihil dicit, nihil docet. Videamus quod sequitur. *Nec cum alio grege ineunda vel colenda societas, quàm qui in pura Evangelij fide conspirant.* Hic aliquid dicere & docere videtur, vt sciam non solum quæ non sit, sed etiam quæ sit vera Ecclesia. Sed hoc aliquid nihil est. Si enim omnes qui Evangelium profitentur, in pura Evangelij fide conspirarent, aut si hoc ipsum, *In pura Evangelij fide conspirare*, res esset per se nota, omnibus clara & perspicua, rectè ex eo intelligerem quæ sit vera Ecclesia, & cum quo grege ineunda ac colenda societas esset. Nunc autem quum Evangelium profiteantur, & in Evangelij pura fide conspirare se dicant, contendant, affirmant, non solum sectæ reliquæ omnes haud secus quàm Calvinica secta, sed imprimis ipsa Catholica Ecclesia, illisque toto orbe Pastores qui vulgo Christianorum præfunt; quis non videt, ambigam, fallacem, incertam, ac nullam hanc notam esse quam Calvinus designat? illamque dubitationem de vera Ecclesia, quæ tanta multos perplexos tenet, necdum esse sublatam, sed auctam potius, & in maiore creuisse? Multo enim difficilius est quærenti veram Ecclesiam, & veros Pastores, iudicare ac discernere qui tandem in Evangelij pura doctrina conspirent (maximè in tot hodie sectis aded non conspirantibus, vt in qualibet secta ipsi inter se sectarij digladiantur) quàm talem Ecclesiam cognoscere, qualem in Scripturis Christus promissit, nempe toto orbe diffusam, & perpetuè in terris existentem.

Cæterum hanc suam notam & probare Calvinus vult, & non difficilem ostendere. Expendamus an id efficere queat. Probare eam vult à Christi autoritate sanè maxima. *Hæc (inquit) ratione hortatur Christus suos discipulos, vt se ab incredula totius gentis multitudine separent, ne impijs Sacerdotibus regendos se permittant, nec sibi fucum ex vanis & ventosis nominibus fieri sinant.* Vbi aut quibus verbis hoc hortatur? Aduerte perpetuam audaciam hæretici impietatem. Christo affingit quicquid à Christo dici vellet. Sui cerebri commentum pro Dei verbo obtrudit. Et vide quàm artificiosè fingat. *Hortatur (inquit) Christus discipulos suos, vt se ab incredula totius gentis multitudine separent. Tu iam intellige, non dissimiliter à tota Papistarum multitudine, utcumque non vnam sed multas gentes occupet, separari te debere. Hortatur ne impijs sacerdotibus regendos se permittant. Tu iam intellige, nec Ecclesiæ Catholicæ Sacerdotibus ac Episcopis regendum te permitttere. Hortatur ne ex vanis & ventosis nominibus fucum*

Nota Ecclesia Calviniana penitus incerta.

Calvinus Christo affingit quod à Christo dici vellet.

sibi fieri sinant. Tu iam intellige, cauendum tibi ne vlla Pastorum, Episcoporum, Conciliorum vocabula te moueant. Sed tota hæc triplex adhortatio in fumum eumque fœtidum & malè olentem euanescit; quia ad hæc omnia nō Christus sed Calvinus hortatur: nec Redemptoris nostri sed execrabilis impostoris hæc verba sunt. Deficit igitur probatio, & non nisi turpem infamiã impostoris, impij & mendacis Magistri, ex ea consequutus Calvinus est. Nunc vt notam, quam designauit facilem esse doceat, aduertamus.

Tractans illa Christi verba, *Oues illum sequuntur, quia sciunt vocem eius*: Notanda est (inquit) ratio cur dicant oves sequi: quia scilicet Pastores à lupis discernere nouerunt ipsa voce. Hic est spiritus discretionis quo electi Dei veritatem à falsis hominum figmentis diiudicant. Ergo in Christi ouibus præcedit veri notitia: deinde accedit seruum obsequendi studium, vt non modo intelligant quid verum sit, sed etiam ex cordis affectu recipiant. Hæc est resolutio Calviniana, plane absurda & impia, vt aliis in locis demonstraui. Sed hic par-

De Princip. fid. lib. 5. & contra Vohitarum lib. 3. cap. 15. sect. 17.

Gal. 1. 2. Ioan. 1.

Heb. 3. Luc. 12. 1. Cor. 3.

Heb. 13.

1. Cor. 12.

Rom. 10.

ca. *Oues sequuntur pastorem, quia nouerunt vocem eius*, à communi & recepta fide, quam dudum didicerunt, & quam eius voce agnoscunt. Non enim hic de ouibus in caulis colligendis Christus disputat, sed de iam collectis ouibus & sub Pastore in ouili constitutis. Isti cognoscunt vocem Pastoris à communi doctrina, sicuti non cognoscunt vocem alienorum à doctrina aliena & peregrina. Quando audiunt docentem aliter quàm acceperunt, anathema dicunt. Quando audiunt non afferentem doctrinam illis traditam, nec Aue illi dicunt, sed fugiunt ab eo. Hic est spiritus non discretionis, quo solyalent Pastores & Doctores, qui exercitatos habent sensus in Scripturis, qui sunt prudentes patresfamilias, scientes dare triticum in mensura, qui quum spirituales sint, diligunt cant omnia; sed hic est spiritus obedientiæ, quo Præpositi suis obediunt & subiacent; est spiritus fidei, quo electi doctrinam non ipsi veritatem à falsitate diiudicant, quasi omnes Præposita, omnes Doctores essent, sed obsequenter credant, quod Pastores docent; scientes Christum in Pastoribus suis loqui, & se Christum audire quando Pastores audiunt. Non ergo in Christi ouibus præcedit veri notitia, ac deinde accedit obsequendi studium (vt mentitur Calvinus) sed contra in Christi ouibus præcedit obedientia, vt sic veri notitiam consequantur. Fides enim ex auditu prædicantis Ecclesiæ, (quomodo enim credent sine prædicante?) vt postquam audiendo Ecclesiam

credunt, tum demum veri notitiam consequantur. *Fides enim
precedere debet intellectum* (ait Augustinus) *ut intellectus sit De verb.
fidei primum.* Ita omnia inuenit Calvinus: & quia ad hære- *Domini
sim non fidem; ad sectas non ad vnam veram Catholicam* *serm. 50.*
Ecclesiam, lectorem trahit, ideò ea via procedit qua fiunt
hæretici, non qua iuxta ordinem à Christo institutum fiunt
credentes & veri discipuli Christi. Ordo Christi hic est, vt à
Pastoribus accipiatur doctrina, & ex Pastorum iudicio pen-
deant oues. Calvinus contrà ex doctrina vult cognosci à po-
pulo Pastores, vt ex ouium iudicio ac veri notitia quam ex
proprio discretionis spiritu quisque habet, tota Pastorum
authoritas & tota veræ Ecclesiæ notitia dependeat. Sic ab
vnicate Ecclesiæ lectores diuellere hoc loco sategit.

16. *Et fiet vnum ouile, & vnus Pastor.*

Veniente in mundum Christo, duo erant ouilia gregis
Dominici: vnum speciale & notissimum, Synagoga Iu-
daica; speciale, quia de venturo Messia expressam fidem ha-
bebat, præcepta quoque ceremonialia & iudicialia à Deo tra-
dita, & eloquia Dei illi concredita; notissimum, propter reli-
gionis amplitudinem & perfectionem, vnde *notus in Iudæa* *Psal. 76.*
Deus. & in Israel magnum nomen eius, & propter accepta Dei
beneficia peculium Dei (non enim fecit taliter omni nationi, & Psal. 147.
iudicia sua non manifestauit eis,) alterum Ecclesia Gentium
toto orbe dispersa, quæ propter raritatem & paucitatem ouiu-
lis, *mulier sterilis & deserta* in Scripturis vocatur: vbi tamen *Esaï. 54.*
aliqui erant ad ouile Dei pertinentes, vt Ierhro Madianita,
Iob cum tota familia sua, Sibyllæ, & huiusmodi, qui in vnus
Dei fide & in mandatorum moralium obseruatione cum Sy-
nagoga conueniebant, sed ad externum cultum quod atti-
net, iuxta legem naturæ certis & indefinitis sacrificiis (vt
patet in Iob) Deo seruiebant. Qua de re vide latè disputan-
tem August. Nunc autem dicit Christus quòd hæc duo *De Ciuit.
Dei lib.
18. cap. 47.*
ouilia vnum fient ouile; quod postea aliis verbis Euāgelista *& de præd.
sanct. c. 9.*
dixit, *Christum moriturum non solum pro gente Iudaica, sed vt*
filius Dei, qui erant dispersi, congregaret in vnum: & Paulus
significauit dicens de Christo: Qui fecit vtraque vnum, vt
duos condat in semetipso in vnum nouum hominem, euangeli-
zans pacem ijs qui longè fuerunt, & ijs qui propè. Addit porro *Vnus su-
premus*
Christus non solum fore vnū ouile, sed & fore vnum Pasto- *Pastor in*
rem, id est, non solum vnā vniuersalē Catholicā Ecclesiam, *Ecclesia.*